

ELIZA, JAINKO- INDAR GURE ALTASUNEAN

Dr. Hugo Rahner, S.J. 'ren "Die Kirche, Gottes Kraft in unserer Schwachheit"etik euskeratua. Köln, "Das Zeichen Gottes", 1956-9-11.

Poz aundia izaten du Elizak jaiegun auetan. Eta oso bidez. Izan ere aintzas betetako Etxe bat baida, Iurralde guztietara banaturik. Kontradizio-señale bezela ere, Berak menderatzen du Kondaira gustia. Eta ementxe daude biots aundi danak.

Baña dana "aragitan pozartzea" izango litzake (1 Kor, 1, 29; Ef, 2, 9) eta ez "Kristo'ren gurutzetan pozartzea" (Gal, 6, 14); gezurra izango litzake dana, eta sarritan elizkizunen ondoren gerez somatu oi dugun ustutasun batek-edo beteko luke gustia, orain, kristau-izatearen izkutuki mamitsuaz ezer esango ez bagendu. Auxe erakusten da S. Paulo'k itz aiekin: "Pozik artu bea badut, nere elbarrietan postuko naiz" (2 Kor, 11, 30). Bere argaltasunaz itz egiten du eman Paulo'k. Gizonaren argaltasunean erakusten du Jaungoikoak bere altasuna. San Paulo'k berak esana da au, eta itunberriaren goiagerpeneko egi nagusien artean dago. Aitareen salbasio-lana mundua sortu baño lenago maitasunean erabaki zan. Gero, Gizon dutako Itz'aren bidez agertu zaie gizonel; eta bere jomuga zoriontsuan, argaltasunaren bitartez izkutuko graziaren indarrarekin burutzen da, Elizari eskerrak. Idatsirik baldago: "Argaltasunean osatzen da Jainkoaren altasuna" (Kor, 12, 9). Gorde dezagun Its au: bai, gorde dezagun gerkerazko esera-

ren indar betean: "Jainkoaren dinamia Astenian osatzen da". Gaurko teknikak dinamikari buruz, eta sendagintzak asteniari buruz esaten digutenetik ulertu genezake esanai oien betetasuna. Olaxe esan genezake: Jainko-dinamikaren indarrak astenian iristen du bere jomuga, astenisko igar-erian (raquitismo), aulerian, ots, itzuraz aundi, osasuntsu, gizabidezko, burudun danaren kontrakoan.

Bestela ez baña olaxe azaldu nai du Aita Betikoaren salbatzalle-maitasunaren indarrak; eta garaipenara bultzatzen du onek, oñazearen bidez, Kristo'ren Gorputz Mistikoa. "Izan ere Jainkoaren zorotasuna gizonak baño jakintsuago da, eta Jainkoaren argaltasuna gizonen indarrak baño altsuago. Bai, kaxkar-jendearena, munduaren eskubidea, eta ezer ez dana, orixe aukeratu du Jainkoak ezer ba-dana desegiteko, Jainkoaren aurrean iñork arrotzeko biderik izan ez dezan, eta idatzitako ura bete dedin: "Porartzen duanak, Jaunagan artu dezala poz" (1 Kor, 1, 25-31)".

Orregatik saiatzen gera ordu santu ontan idasteun eta teologikiro Eliz beartsuaren misterioan sakontzen; eta Kondaira-egokeran berori ertsitzen. Onela, ordu gozagarri bihurtuko da eliakizun au; eta puskatu bear dugun ogi elkorrak ase aal izango gaitu, aundien eztaiak amaituta egon ditezeean. Iru pentsamentuk giatu bear gaituzte: Argaltasuneko Eliza fedezko gertaera da guretzat, fedezko prueba, eta fedezko alaitasuna.

I

Jainkoaren Eliza Santuak Jaunaren Gorputzaren ordaskari da bee ontan. Bi gauzak osatu dute beti: indar-argaltasunak, ospe-isekak, bera da Jaun eta morroi, errege agintari eta bazterrik bazter dabillen eskale. Baña Elizako gizonak beti izango dira griñatuak, beren oraingo sunditasunaren itxura jauntasuna, garaipena, Kristo'gan seguratuta bezela bururatzera; bai, guzti ori beren burua bailitsan bururatzera griñatuak. Eta aultasuna eta zorotasuna, gaeienik ere, kondainazko beren erromeri-lege igestuasiñari zor zaien serge baten antzera ikusten eta artzen dute. Bai, egia da: lur ontan ere euki bear du Elizak aintza; Elizaren auleria eramán egin bear da, sendatu eta garaitu. Baña era ontako elkar-

bitze bat, ezin diteke izan azkeneko erabaki Eliz argalak jartzen dizkigan galdeentzako. Auxe ere esaten du Paulo'k: "Izan ere, argal itxura daukadanean, orduantxe naizindartsu". (2 Kor, 12-10). Argaltasuna bera du arek indar. Elizari buruz balio du, batez ere, onek. Ain zuzen ere aul dalako; ain zuzen, bere astenian erakutsi bear du, lurreko igoaldia ontan, Jainkoaren Dinamian bakarrik pozartu bear dugula guk. Au Elizan ulertzen ez duanak, orrek ez du konprnitzen sinismenaren muña, orrek ez du ulertzen gurutzeko misterioa, mundik jaio dan Eliza. Salbatzalle-gertaeran zear bakarrik ulertzen dugu Eliza. Eta onek gändm egiten du lurreko, bidezko, buruzko neurri oro: onexek alegia, Jainko-itzak esan bezela, Gurutzeko isekatan iltzen dan gizon baten eriotzak, onela esan sezakean eraildako batenak: olaxe gaitaitu dut nik mundua. Eta Beronezek utzi zigun esaera bat, aultasunaren eta indarraren artean, desegipenaren eta aintzaren artean bere bisitzaren etengabeko aurreratzea laburtzen digun esaera bat: "Iurretik jaso nazatenean, neregana ekarriko ditut gauza guztiak" (Jn, 12, 32). Iurretik jasoa: ez du onek esa nai, bere Aitarekin agintearen dizdiratan goratua izan dedinean, es, beste au baizik: Gurutzeko egurrean jasoa, basamortuko Moises'en sugea bezela zintzilika. Olaxe dio Jaunak berak (Jn, 3, 14) Eta bere esanaiaren indarra makaldu ez genezan, Apostoluak erantsiko dio: "Zer nolako eriotzaren bidez il bear suak adierazteko esaten zuan au" (Jn, 12, 33). Olaxe dago zintzilik gizonaren Semea, mozorroa, bere erriak tristukatu, zeru-lurren erdian iltzen. Orixe da munduko Kondairaren basamortuan zintzilikatua, gauza guztiak bereganatzen ditua. Inegia eta jasoa. Biok batera. Eriotza jauntasun da, aultasuna indar.

Zori ontantxe jarraitu bear dio Elizak. Bere Gorputza da-ta. Berauxe da errien artean jasotako esangarria, ez garaipenaren eta geroko aintzaren señaile bakarrik, baita-re berbarau da bere lurtar kondairako egurrean zintzilikatua. Eta sinismenez orri begiratzera eta bere aultasuna aitortzera ausartzen dan gizonak, orretzek bakarrik arkituko du salbazio eta aberri, basamortuko suge artan bezela. Kristo'k atera du Eliza, Jainkoaren erri bezela, giza-lapikoen Efito'tik. Promestutako lurra eskier da — baña arksaitzesko bidea kondaira-ondamendietako lurralde mortuetan zear doa, porrokatutako azken erromatar inperioan zear, Erdimendean a-

gintenaia egindako burrukatan zear, oraiñaldiko mixio-kondairaren porrotalditan zear, Errusi ta China'ko trageditan zear, gure kulturaren eta nora eramango gaituan ez dakigun atomotar etorkisunaren zear. Bere bidean munai arkitzen dira bere izkillo erdoituen arrastoak, munai bere aunditasunen ondar txirtxillatuak, eriotzaren bidez orren uskeri kaxkarretan bihurturik. Beti izan du Elizak Moises bat eta Aaron bat, baña beti erri marmarrari bat ere, beti eroriak eta ukatze negargarriak. Sarritan azkarregi burutu ditu oraiñaldiarekin paktoak, sarritotan beranduegi ulertu ditu aldian aldiko ezaggarriak. Beti euki izan ditu bere serbitzoan gizon kaxkarrak, buruestuak, pekatariak, — gidatzen baña oztopoak jartzan, plantatzen baña burugabe. Erromes nekatua da Eliza, basamortuan zear autsez batetakoa.

Au ordea, bere aultasun-izkutukiaren alde bat besterik ez da. Fedez beragan sinisten dugula aitortzen dugunean, pentsatzen dugu bere beste eztasun misterioan ere. Onegan aundien, batiko, anima-kondairaren menderatzalle onen zorionez sartua dan ori argaltasunaren azpian gordetzen da batez ere; txikien biots biotsean izkutaturik dago. Eta auztezi bakarrik erakatsi die Aitak jaurerriaren barneko eder ederra. Elis au eskola gakoetan bizi da, mojatxoetan, izkutuko gaxoetan, guk santu deitzen eta munduak asteniatitzat dauzkan burugabe sardi oietan bizi da. Aure da bertan zintzilikaturik dagon Aren Eliza eta Eliz ontantxe ekarri nai ditu gausa guxtiak beragana. Eterri nigana nekatu ta zamatuok, esaten du Berak. Au da Fedre arrantsalaren Eliza, parragarrero buruzbera gurutziltzatua izan zan arena. Au da gure fede susartaren Eliza. Baronegatik abesten zan leenkristautasuneko S. Pedro ta S. Paulo'ren festako prefasio batean: "Orregatik agertu bear litzake, ez balzela giza-endarrez bizi, Jainkosko doaziez bizi. Agerian jarri bear litzake, mundu ontan itxuraz aundi dan gurtia, Zu gabe, Jauna, zorokeri besterik ez dala. Ikasi egin bear gendake, nola goratsen dan zorokeri oro Zure bidez. Olaxe esarri da Zure indar altsuak". (Sacramentarium Leonianum, PL 55, 51).

(Jarraituko du)

Fernando Mendizabal'ek euskeratua.

prantziskotarra.